

Utkast

Stockholm den X oktober 2023

Heidelberg Materials
samradheidelberg@sweco.se

Ang. samråd inför ansökan om tillstånd till cementfabriken i Slite (samrådsunderlag, daterad den 30 augusti 2023)

Företrädare för Region Gotland medverkade i samrådsmöte den 27 september och den 3 oktober 2023. Vid det första tillfället ställde regionen frågor, vilka framgår av mötesminnesanteckningarna, se **bilaga 1**. Vid båda tillfällena redovisade Heidelberg Materials sin tidplan för kommande projekt, se **bilaga 2** (handlingen utgör s. 12 i Heidelberg Materials presentation).

Utöver de synpunkter och önskemål som lämnades vid samrådsmötet får Region Gotland lägga till följande.

1. I samrådsunderlaget framgår det inte tydligt att verksamheten är placerad mitt i ett samhälle som domineras av boende och med mycket korta skyddsavstånd till de boende. Heidelberg Materials bör redovisa på vilket sätt bolaget avser att arbeta med att minimera störningar gällande både luftutsläpp, buller och damning för närboende. Resonemang kring detta bör föras både för anläggningsskedet och driftskedet.
2. Region Gotland önskar redovisning av omfattningen av bullret från nuvarande verksamhet som kan jämföras med omfattningen av det buller som bedöms alstras från dels kommande anläggningsarbeten, dels från den kommande driften efter avslutade anläggningsarbeten. Det är viktigt för att man ska förstå på vilket sätt bullerbelastningen ändras. Region Gotland önskar även redovisning av på vilket sätt Heidelberg Materials avser omhänderta bullerpåverkan (både under anläggningsskedet och driftskedet) på omgivningen och främst de boende i området, d.v.s. skyddsåtgärder och försiktighetsmått. Förslag på skyddsåtgärder om bullernivåerna inte klarar gällande riktvärden bör tydligt utredas och specificeras. Det kan bl.a. vara frågan om byte av fönster och förstärkning av fasad på närliggande bostadshus.
3. Region Gotland noterar Heidelberg Materials tidplan och önskemål om tidpunkt för när den nya detaljplanen ska kunna tas i anspråk. För möjliggörande av tidplanen kommer det att krävas

betydande insatser från både Region Gotland och Heidelberg Materials. Region Gotland uppmanar Heidelberg Materials att prioritera detta arbete och ha en aktiv roll så att planarbetet kan bedrivas på ett effektivt sätt. Region Gotland vill understryka att det är Heidelberg Materials som ansvarar för den egna tidplanen.

4. Region Gotland bedriver hamnverksamhet på fastigheten Gotland Othem Stranden 1. För verksamheten finns miljötillstånd som bl.a. reglerar antalet anlöp och frågan om bullerpåverkan. Den pågående diskussionen som Region Gotland har med Heidelberg Materials behöver fortsätta och fördjupas gällande på vilket sätt Region Gotlands hamnverksamhet både påverkas och kan nyttjas under Heidelberg Materials anläggningsarbeten.

5. Det är viktigt att redovisning görs om dagvattenhanteringen både under anläggningsskedet och driftskedet. I samrådsunderlaget uppges att befintligt dagvattennät kommer att användas. Dagvatten från verksamhetsområdet leds idag orenat ut i havet och dagvatten från delar av fabriksområdet och hamnområdet leds via en sedimentationsbassäng innan utsläpp till havet. I och med utbyggnaden kommer en ökning av dagvatten ske. Miljökvalitetsnormer för vatten får inte försämrats. Utredning kring olika reningslösningar bör ingå i tillståndsansökan.

6. När det gäller utökad lagring av avfallsbränsle bör det framgå hur lagringen ska ske i syfte att minimera utsläpp till mark och även minimera eventuella luktproblem. Allmänna försiktighetsmått bör vidtas då det rör sig om olika sorters bränsle med olika miljöstörande innehåll.

7. Luftutredningen bör baseras på ämnen som omfattas av miljökvalitetsnormerna för luft men eventuellt nytillkomna ämnen såsom aminer bör också tas med. Luftmätning i Slite samhälle bör utföras för att få reda på hur nuvarande luftkvalitet ser ut. Detta för att få reda på om det krävs ytterligare rening av luftutsläppen för att uppnå en generell god luftkvalitet och så att miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet uppfylls. Resonemang kring dagens luftutsläpp av giftiga ämnen i rökgaserna och framtida luftutsläpp bör föras. Placering av framtida utsläppspunkter bör tydligt specificeras.

8. I släckvattenutredningen bör det också utredas hur bolaget kan ta vara på och förvara släckvatten på den egna fastigheten vid en eventuell brand. Här bör beräkning av förväntad släckvattenmängd ligga till grund. Detta bör ske på ett sätt så att det inte finns risk för utsläpp av förorenat släckvatten till mark eller vatten.

9. I samrådsunderlaget, se s. 9, anges potentiellt berörda fastigheter. I figur 6.8, se s. 42, anges även fastigheterna Gotland Othem Stranden 1 och Gotland Othem Vikhagen 1:1 som aktuella lagringsytor under anläggningsarbetet. Det planerade anläggningsarbetet bedöms föranleda betydande områdespåverkan i form av bland annat buller och ökad trafikintensitet varför listan över berörda fastigheter behöver kompletteras med Gotland Othem Stranden 1 och Gotland Othem Vikhagen 1:1. Vidare ägs fastigheterna av Region Gotland,

Gotland Othem Stranden 1 förvaltas av Hamnavdelningen och Othem Vikhagen 1:1 förvaltas av Mark- och exploateringsenheten. Det finns ingen formell förfrågan från Heidelberg Materials om att ytorna ska upplåtas under anläggningsarbetet, varför Region Gotland kan komma att upplåta eller nyttja dessa för andra ändamål. Heidelberg Materials uppmanas att kontakta Region Gotland för att klara ut ytbehov m.m.

10. Under rubriken "Lokalisering av verksamheten", se s. 14, anges att närmaste bostäder ligger ca 100-150 meter från fabriksområdet. Region Gotland gör bedömningen att den del av fabriksområdet som är belägen inom fastigheten Othem Österby 1:229 och som angränsar Skolgatan är belägen betydligt närmare bostäder än ca 100-150 meter. Vidare vill Region Gotland framhålla att en småhusfastighet som används för bostadsändamål omfattar även andra nödvändiga tomtpåsfunktioner och att fastigheten i sin helhet därför ska bedömas användas för bostadsändamål. Avstånd mellan fabriksområde och bostad bör därför inte endast mätas mellan byggnad och fabriksområde. Begreppet fabriksområdet och hur avståndsbedömningen har gjorts behöver definieras för miljökonsekvensbeskrivningen.

11. I samrådsunderlaget anges att en förutsättning för fabriksstillståndet är att Regionnätet på Gotland byggs ut. En utbyggnad av Regionnätet kan komma att medföra att Gotlands Energi AB vill uppföra tekniska anläggningar eller förlägga ledningar inom mark som Region Gotland äger. Det är med hänsyn till det arbetets omfattning lämpligt att Gotlands Energi har löpande dialog med Region Gotland gällande detta. Det pågår ingen dialog mellan Gotlands Energi AB och Region Gotland gällande Regionnätet i Slite i dagsläget. Region Gotland anmodar Heidelberg Materials att medverka till att en sådan dialog inleds för tillseende av att den egna tidplanen i frågan kan efterlevas.

12. I den kommande miljökonsekvensbeskrivningen bör ingå redovisning av den tilltänkta bränslestrategin inklusive bedömning av bränsletillgången.

Med vänlig hälsning

Karin Hernvall